

Hà Nội, ngày 01 tháng 4 năm 2023

Số: NNHD-04/TDMB/TTUD

**BẢN TIN DỰ BÁO KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN
PHỤC VỤ NÔNG NGHIỆP KHU VỰC TRUNG DU MIỀN NÚI PHÍA BẮC
THỜI HẠN THÁNG
(Từ ngày 01/4/2023 đến ngày 30/4/2023)**

1. Thông báo tình hình khí tượng thủy văn nông nghiệp tháng qua

Trong tháng 3/2023, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong khoảng 82-88%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 411-459°C; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 96-99mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng dao động trong khoảng 2-46mm; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 25-28°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 20-21°C, nhiệt độ trung bình tại khu vực Bắc Bộ phổ biến cao hơn TBNN từ 0,5-1,0°C. Tổng lượng mưa thấp hơn so với TBNN cùng thời kỳ từ 10-30mm.

Trong tháng 3/2023, xảy ra 01 trận dông lốc kèm theo mưa đá vào ngày 19/3 tại huyện Mường Ảng, huyện Điện Biên của tỉnh Điện Biên đã gây nhiều thiệt hại về nhà ở, nông nghiệp và lâm nghiệp. Trong tháng 3 đã xuất hiện 03 đợt KKL vào các ngày 12-13/3, ngày 25/3 và KKL tăng cường yếu vào ngày 27/3. Các đợt KKL đều gây trời rét tại khu vực Bắc Bộ. Trong tháng, xuất hiện 01 đợt nắng nóng diện rộng diễn ra vào các ngày: Từ ngày 22-23/3, tại khu vực Tây Bắc Bộ. (Nguồn: Trung tâm DB KTTV QG).

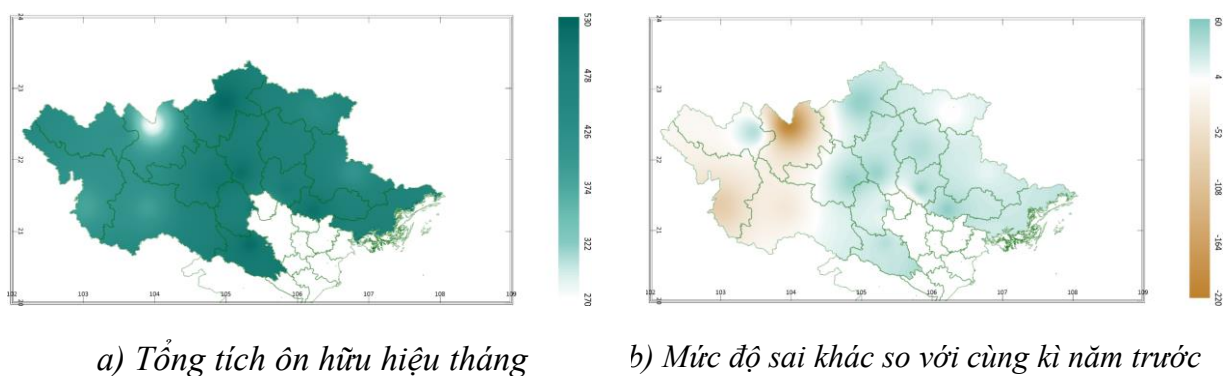
Bảng 1: Tình hình khí tượng nông nghiệp tháng qua (01-31/3/2023)

Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 3
Độ ẩm không khí (%)	70-86	71-86	70-90	70-87
Nhiệt độ tối cao (°C)	21-27	23-29	23-30	24-29
Nhiệt độ tối thấp (°C)	14-19	15-21	17-21	16-20
Tích ôn hữu hiệu (°C)	87-132	111-146	120-165	326-434
Mưa hữu hiệu (mm)	0-6	0-37	3-39	6-57
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	30-31	31-32	31-32	93-96

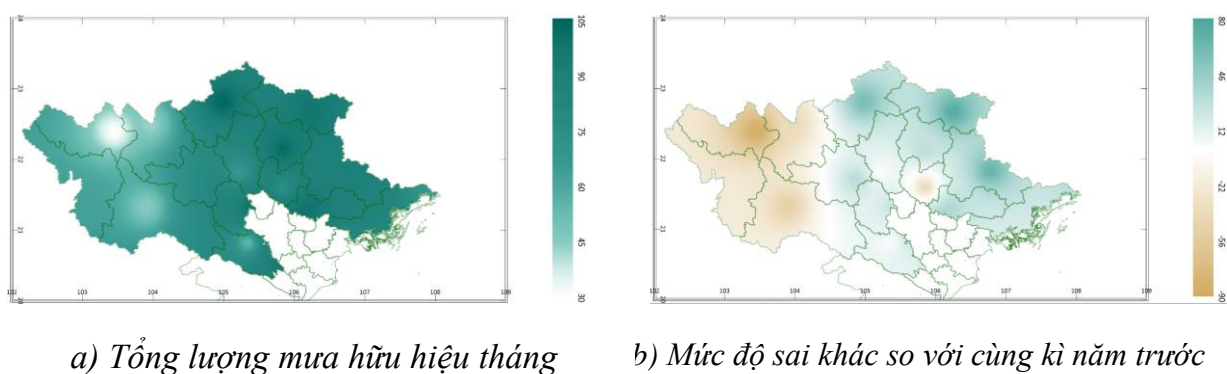
Lúa Đông Xuân trong khu vực phổ biến trong giai đoạn hồi xanh – đẻ nhánh – đứng cái – phân hóa đòng. Trong tháng 3, thời tiết của khu vực với nền nhiệt độ thấp (do ảnh hưởng của nhiều đợt không khí lạnh tràn xuống nước ta) đồng thời lượng mưa của khu vực trong tháng phổ biến ở mức tương đối thấp khiến cho cây lúa sinh trưởng và phát triển chậm. Đáng chú ý, trong ngày 19/3, tịa tỉnh Điện Biên đã xảy ra một trận dông lốc kèm theo mưa đá đã gây thiệt hại cho một số diện tích lúa trên địa bàn tỉnh. Bệnh đạo ôn lá, sâu cuốn lá nhỏ, ốc brou vàng, chuột... là các đối tượng gây hại chủ yếu trên cây lúa trong tháng.

Trong tháng 3, cây ăn quả (nhãn, vải) tiếp tục trong giai đoạn phát triển lộc – ra hoa. Nền nhiệt độ và lượng mưa trong tháng 3 của khu vực tương đối thấp khiến cho cây nhãn, vải sinh trưởng và phát triển chậm... Sâu đục thân, sâu đục gân lá, sâu ăn lá... là một số đối tượng sâu bệnh gây hại chủ yếu trên cây nhãn, vải trong tháng.

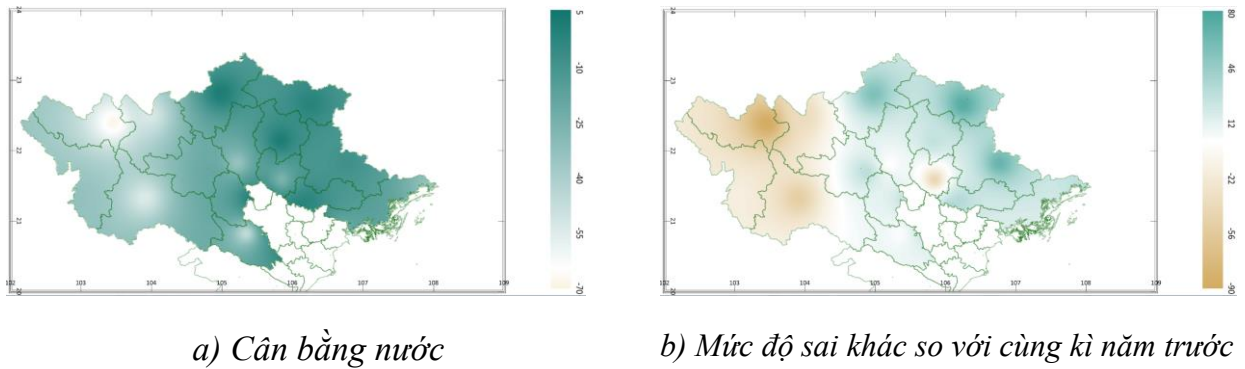
2. Dự báo

Hình 1: Bản đồ tổng tích ôn hữu hiệu

Hình 2: Bản đồ tổng lượng mưa hữu hiệu

Hình 3: Bản đồ cân bằng nước

Trong tháng tới, nhiệt độ tối cao trung bình từ 22-30°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 14-24°C, tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 73-163°C, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 110-118°C, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 91-178°C. So với cùng kỳ năm trước, tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy trong tháng) tại phần lớn tỉnh Lào Cai, Điện Biên, phần phía Tây của tỉnh Sơn La có xu thế thấp hơn cùng kỳ từ 2-212°C; Các vùng còn lại trong khu vực, tổng tích ôn hữu hiệu có xu thế cao hơn cùng kỳ từ 10-54 °C.

Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 0-18mm, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 1-35mm, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 23-35mm. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng mưa hữu hiệu tại các tỉnh thuộc phần phía Tây của khu vực bao gồm Điện Biên, Sơn La, Lai Châu, Lào Cai và tỉnh Thái Nguyên có xu thế thấp hơn cùng kỳ từ 20-50mm; Các vùng còn lại trong khu vực, tổng lượng mưa hữu hiệu có xu thế cao hơn cùng kỳ từ 3-60mm.

Độ ẩm không khí tháng 4/2023 dao động trong khoảng 64-89%. Lượng bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 89-100mm. Mức độ đáp ứng nước cho cây trồng ở nhiều nơi không đảm bảo (thiếu hụt có thể lên đến 68% so với nhu cầu), một vài nơi lượng mưa dự báo tuần tới cao hơn so với nhu cầu của cây trồng khoảng 2%.

Bảng 2: Dự báo các đặc trưng khí tượng nông nghiệp tại khu vực

Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 4
Độ ẩm không khí (%)	65-88	60-93	68-86	64-89
Nhiệt độ tối cao (°C)	20-29	25-32	22-30	22-30
Nhiệt độ tối thấp (°C)	13-22	15-25	15-24	14-24
Tích ôn hữu hiệu (°C)	73-163	110-118	91-178	272-525
Mưa hữu hiệu (mm)	0-18	1-35	23-35	30-104
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	30-33	30-34	30-33	89-100
Cân bằng nước (%) (Cây trồng hàng năm)	-68 ÷ 2%			

3. Cảnh báo khả năng tác động

Nhiệt độ trung bình tháng 4/2023 tại khu vực Bắc Bộ phổ biến ở mức cao hơn so với TBNN từ 0,5-1,0°C; TLM trên khu vực phổ biến ở mức thấp hơn so với TBNN từ 10-20%, riêng khu vực Tây Bắc Bắc Bộ thấp hơn từ 15-30%. Từ ngày 03-05/4, có khả năng xuất hiện nắng nóng cục bộ trên khu vực Bắc Bộ; Từ đêm 05-06/4, khu vực Bắc Bộ có mưa rào và dông rải rác, cục bộ có mưa vừa, mưa to, do vậy nắng nóng sẽ chấm dứt; sau đó nắng nóng có xu hướng gia tăng vào nửa cuối tháng 4/2023. Khoảng ngày 06-07/4 khu vực Bắc có khả năng chịu ảnh hưởng của một đợt KKL, sau đó KKL suy giảm về tần suất và cường độ. (Nguồn: Trung tâm Dự báo KTTV Quốc gia).

Trong tháng 4, cây lúa phổ biến trong các giai đoạn cuối đẻ nhánh – đứng cái - làm đòng – đòng già – trở bông. Trong những ngày đầu tháng 4, khu vực có khả năng xuất hiện nắng nóng cục bộ. Từ đêm 05-06/4, khu vực Bắc Bộ có mưa rào và dông rải rác, cục bộ có mưa vừa, mưa to giúp hạ nhiệt và chấm dứt nắng nóng; đồng thời từ khoảng ngày 06-07/4, khu vực có khả năng chịu tác động bởi một đợt KKL khiến cho nhiệt độ của khu vực tiếp tục giảm. Do ảnh hưởng của KKL nên nhiệt độ thấp, có mưa rào và dông rải rác, trời âm u, độ ẩm không khí cao sẽ tạo điều kiện thuận lợi cho đối tượng bệnh đạo ôn lá trên cây lúa phát triển, ngoài ra còn có các đối tượng sâu cuốn lá nhỏ, sâu đục thân 2 chấm... nên người dân cần đặc biệt theo dõi chặt chẽ diễn biến của các đối tượng gây hại để chủ động có các biện pháp phòng trừ. Từ khoảng nửa cuối tháng 4, nắng nóng có khả năng quay trở lại trên khu vực; ngoài ra, dự báo lượng mưa của khu vực trong tháng 4 tương đối thấp, không đảm bảo cung cấp

đủ nhu cầu về nước của cây lúa nên cần chú ý tưới thêm nước bổ sung cho cây lúa theo nhu cầu của từng giai đoạn sinh trưởng cụ thể; trong khi tưới cần kết hợp bón thúc đón đòng đối với những diện tích lúa chuẩn bị chuyển sang giai đoạn làm đòng nhằm cung cấp dinh dưỡng cho các danh lúa từ ban đầu kích thích quá trình vận chuyển chất dinh dưỡng về nuôi hạt, làm cho hạt lúa to, đẹp, cây lúa cứng cáp, hạn chế tình trạng đổ ngã về sau; ngoài ra, trước thời điểm cây lúa trở bông, người dân có thể tiến hành bón thêm phân bón lá bổ sung các nguyên tố trung, vi lượng như canxi, silic... để giúp cây lúa tăng khả năng chống chịu và giúp cho việc trở thoát nhanh, tăng độ chắc của hạt.

Cây ăn quả (nhãn, vải) dự báo ở các giai đoạn ra hoa – đậu quả. Trong tháng 4, khu vực có khả năng xảy ra mưa rào và dông rải rác, cục bộ có mưa vừa, mưa to từ khoảng ngày 05-06/4; từ khoảng ngày 06-07/4, khu vực có khả năng chịu tác động bởi một đợt KKL. Do ảnh hưởng của mưa dông kết hợp với KKL, nền nhiệt độ của khu vực ở mức thấp, trời nhiều mây, độ ẩm không khí cao, thiếu ánh sáng sẽ gây ảnh hưởng đến quá trình ra hoa – đậu quả trên cây ăn quả (nhãn, vải), đồng thời có khả năng tạo điều kiện thuận lợi cho đối tượng bệnh thán thư, bệnh sương mai phát triển và gây hại trên cây ăn quả (nhãn, vải) gây ra tình trạng thối hoa, rụng hoa, rụng quả. Thời kỳ nửa cuối tháng 4, khu vực có khả năng xuất hiện nắng nóng trong nhiều ngày, đồng thời lượng mưa của khu vực không đáng kể nên cần chú ý tưới thêm nước bổ sung cho cây ăn quả nhằm bảo đảm nhu cầu về nước cho cây. Bên cạnh đó, cần tiếp tục theo dõi chặt chẽ diễn biến của điều kiện thời tiết cũng như hoạt động của các đối tượng sâu bệnh gây hại để chủ động có các biện pháp phòng trừ kịp thời và phù hợp.

Tin phát ngày: 01/4/2023

Thời gian ban hành bản tin tiếp theo: ngày 01/5/2023

**Người chịu trách nhiệm
ban hành bản tin**

Phạm Thị Kim Phụng